

CSIKI LAPOK

Felelős kiadó: Óv. Váár Lajosné	Előfizetési ár		Nyilvántartási díj soronként 1 Pengő. Kéziratokat nem adunk vissza. Hirdetési díjakat a legolcsóbban számoljuk. Kiadóhivatal Csikszereida, Apafi Mihály-utca 15. sz.	Felelős szerkesztő: vitéz Résszegh Győző
	Egész évre Példányonként 16 fillér	Negyedévre Pengő 2— Példányonként 4 fillér		

Antal István dr. miniszter Csikszereidán

Antal István dr. nemzetvédelmi-propaganda miniszter székelyföldi körútján, szeptember 3-án Csikszereidába érkezett.

A csiki székelység katona lelkének egész szeretetével várta Antal István dr. minisztert, aki az utóbbi időben annyi megbecsüléssel nyilatkozott a székelységről. De közel került a miniszter ennek a népnek a lelkéhez azokkal a nagyvonalú megnyilatkozásokkal is, amelyeket nyugtalan kodó szomszédaink felé intézett az utóbbi időben.

Most amikor a csiki székelység mint vendéget köszönheti a nemzetvédelmi miniszterét itt a csiki végeken, ünneplésen kijelenthetjük, hogy ennek a népnek minden gyermeke kössen áll arra, hogy hősi modon teljesítse nemzetével szemben való kötelességét. A csiki székelynek egész megéltése katona. Ezt csinálta évszázadokon itt a keleti végeken. Ma sem fog oszlatkozni senki az ősi vitézségben és helytállásban.

Öntudattal látjuk, hogy a világ ég körülöttünk. Világhatalmak oszaptak össze. A mérkőzés óriási. Mi is készen kell álljunk, hogy nemzeti érdekeinket kellő pillanatban megvédelmezzük.

Nagy pillanatok ezek számunkra. Nem tévesztjük szem elől. Tudjuk, hogy ilyenkor az egységes nemzet mindennél nagyobb erőt képvisel. Esért azon munkálkodunk, hogy sorainkat meg ne sávarja semmiféle pártoskodás vagy széthúzás.

Csiki székelyek! Tegyük ünneplés fogadalmat a nemzetvédelmi miniszterünk asine előtt arra, hogy lelki egységünket megőrizzük és minden pillanatban katonás fegyvellemmel egyemberként kössen állunk a oselekvésre, igazságunknak, ősi jogainknak védelmében.

Antal István dr. erdélyi körútja során szept. 3-án délelőtt 9 órakor érkezett Csikszereidába. Az állomáson Szász Gerő polgármester fogadta és innen a vármegyehátsára hajtatott. Itt a minisztert a csikvármegyei társadalmi egyesületek vezetősege élén Csikvármegye alispánja dr. Ábrahám József meleg szavakkal köszöntötte. A miniszter érkezését a megyeház előtt hatalmas község várta és lelkes ünneplésben részesítette a nemzetvédelmi munkának értékes és tehetséges munkását.

Ezután Antal István dr. résztvett a megyeházán díszteremben a csikmegyei társadalmi egyesületek munkaközössége által megtartott alakuló közgyűlésén.

Dr. Kováts Károly főispán nyitja meg egységünknek, nemzeti összefogásunknak ezt a történelmi fontosságú alakuló közgyűlését. Mint minden nagy idők előtt úgy ma is megérette ennek a vármegyének községe, hogy testestől, lelkestől ott

van a helye az események között. Ezért nagy tömegben vonult fel az alkalomhoz. A megyeházán díszteremben lefolyó közgyűlést az ott történt megnyilatkozásokkal Antal István miniszternek értékes beszédét megafonok közvetítették a folyosókon és a megyeház előtt felsorakozó hatalmas tömeg számára.

Dr. Kováts Károly megnyitója után Péter Ernő dr. a nemzetvédelmi miniszterium szervezési osztályának előadója ismerteti a társadalmi együttműködés szükségét. Kolombán József dr. felsőházi tag, vitéz Antal Áron felszólalásai után az összegyűlt tömeg lelkesen mondja ki hogy a történelmi idők egyenesen sürgetik a magyar egységnek, a testvéri közzorításnak kiteljesítését. Ezért egyhanguan megalkotják az összes csikmegyei társadalmi egyesületek munkaközösségét. Ennek elnökséül Biró Ferenc csikszereidai főpapros plebánost, szervező titkársul Ferenc Gyárfást választják meg. A vezetést a társadalmunk minden rétegét felölelő széleskörű intézőbizottság veszi át.

A választások megejtése után Biró Ferenc foglalja el az elnöki széket, aki nek felkérésére Antal István nemzetvédelmi miniszter, a hallgatóság feszült figyelmé között mondja el nagyhatású beszédét.

A miniszter beszéde.

Antal István miniszter rámutatott arra, hogy az a központi gondolat, amelynek jegyében a társadalmi egyesületek munkaközösségének egységes felfogást kell kialakítania a társadalom minden rendű és rangú tagja között: egy olyan Szent Istváni ország teremtése, amelyet a honalapító és nemzetfenntartó magyarság tart az uralma alatt s amely a krisztusi erkölcson és a szociális igazságosság piléren nyugazik. A szociális igazságosság az összes idősebb szociális kérdések megoldását követeli. De nem szabad elfelejtenuünk, hogy a szociális igazságoknak van követel oldala is: nagyobb lemondást követel a község javára a nemzet minden dolgozó tagjától.

Külpolitikai kérdések ismertetése kapcsán annak a szükségét hangsúlyozta a miniszter, hogy az ország minden külső problémáját kizárólag magyar szempontból bíráljuk el s egyedül azt nézzük, melyik megoldás használ leginkább a magyarságra. A magyar ügy nem függvénye semmiféle nemzetközi megoldásnak, a magyar ügy egyedül a magyar állhatatosságnak és kitartásának a függvénye. Jöhet Európába akármilyen nagy esemény és bármiféle helyzet, ha megőrizzük nyugalmunkat, jószanságunkat, fenntartjuk a nemzet rendjét és fegyelmét s főként ha egy pillanatra

engedjük ki a magyar fegyvert keletünkön a magyar sorsot semmiféle vessély nem fenyegeti, sőt ocaossággal, határozottsággal, bátorsággal megvalósíthatjuk összes nemzeti törekvéseinket. Csak egy kötelességet ne tévesszünk szem elől: biznia Gondviselésben és hinni saját erőnkben, mert igen sok erőnk van s ezek az erők a nemzetvezetés oítudatos munkája nyomán egyre erősödnek.

Az erdélyi problémákról soiva, azt hangsúlyozta a miniszter, hogy Erdély kérdése ma a nemzeti egység legfontosabb összetartó ereje, hogy Erdély magyar maradjon, Erdély erősödjön, Erdély felvirágozzék, ebben ma minden magyar ember egyetért széles e hazában, s abban is, hogyha Erdélyért áldozatot kell hozni ezt ma mindent a legnagyobb odaadással hozza meg. Nincsenek külön erdélyi problémák, csak közös magyar problémák vannak s az erdélyi magyarság problémái az egész magyarság problémája. — Egy oéltünk van, hogy az erdélyi magyarságnak az elmúlt 22 év alatt megosorított jogai méltányosan s igazságosan kiegyenlítésék s az erdélyi magyar nép visszasserenessesse mindazokat a történelmi jogokat, amelyekkel évszázadok során rendelkezett.

Ezusan a magyar nemzetiségi politika alapelveire mutatott rá a miniszter a jogok kölcsönös tisztelésében és az egyenlő elbánás elvén. Ez a politika azonban csak úgy válik a magyarság javára, ha nem feledkezik meg a magyar faji erők meg erősítéséről. Évtizedek, sőt évszázadok mulasztásait kell helyrehozni ezen a téren, egész nagyszabású építőprogram keretében munkálkodnunk azon, hogy a magyar faj expanzív ereje visszanyerje a régi kapacitását. Nemzetet fenntartani, nemzetiségeket kormányozni, államot alkotni csak magabizó, derült, egyenestartású néppel lehet, fejlőgatással, kétkedéssel és kishitűséggel nem lehet birodalmat építeni s nekünk minden okunk meg van arra, hogy higyjünk, bizsunk és erősek legyünk, mert amit a magyar állam az elmúlt évek során — a legnagyobb világfelfordulás közepette teljesített — az magas iskolája volt az államvezetés művészetének. Négy-szer meggyarapítottuk az országot, lerombolt és kifosztott országrészeket építettünk ujja, hadsereget teremtettünk, szociális kérdéseket vittünk előre, s ha ezekre az eredményekre tekintünk, ezek feljogosítanak bennünket a legerőteljesebb bizakodásra a magyar jövő iránt. Lehet, hogy még jönnek nehéz idők, talán még igen súlyos megpróbáltatásokat kell elszenvednünk, de ha lelki erőnk törtetlenek maradnak, nincs olyan válsága a világnak, amelyen baj nélkül ne tudánk keresztülverekedni magunkat. A belső front ma mindennél fontosabb s a rend a fegyvellem, a nyugalom megőrzése életkérdés asá-

Szeptember 11-én disznótor és vargabéles az Európa éttermében!

munkra, s ezen főként a lelkek rendjét, fegyelmét és nyugalomát kell érteni. Ha es egy pillanatra sem rendül meg szívünkben, egy a magyarság eikerrel fog dacolni a történelem még elkövetkező viharával.

Csikszereida címerében egy szív van három nefelejesel. És a címer szimbólumot kell jelentse, nemcsak az ősi város, de az egész magyarság számára. A szív a minden magyarokat összefogó nagy szeretetet, a magyar testvériség és az egymásrautaltság gondolatát, a három nefelejes pedig azt, hogy ne feledkezünk meg soha egy pillanatra sem három dologról:

először, hogy egyedül vagyunk mi magyarok Európa e viharvert sarkában, másodszor, hogy sorsunk alakításában csak saját erőnkre vagyunk utalva és harmadszor, hogy erőnk leküzdhetetlenek, ha egységesek maradunk.

Antal István dr. miniszter szavai megfogták a székely szíveket. Minden magyar ember megérezte a komoly intelemből, hogy a testvéri egymásratalálásnak elérkezett az ideje. Bíró Ferenc főesperes lendületes, mélyen járó gondolatokkal mutatja meg a székely egységnek az útját és köszönetet mondva a miniszternek velünk együttérző, a magyar jövőt munkáló fáradtságos tevékenységéért, Csikvármegye társadalmi egyesületeinek egységünket biztosító alakuló közgyűlését a Szózat hangjaival bezárja.

Tusnádfürdő ötven évre bérbeadó. Az ideai vendég- és utasforgalom. A Három Huszár sorsa.

Tusnádfürdő, szept. 2.

A szerencsés vasutpolitika az idén nagy mértékben fellendítette a székelyföldi fürdők forgalmát. A szeretfalva-dédai vasút a magyar vasutépítés veretlenüljesítménye és község gazdasági kihatásában rendkívül nagy horderejű volt. És a vasut kiemelte a katlanba zárt Székelyföldet és szorosban az ország testéhez kapcsolta.

A szeretfalva-dédai vasutat szerencsésen egészítette ki a Hargita motorosjárat, amely mindig telt kocsikkal száguld. Beállítását öt órával rövidítette meg a menetidőt. De beszéljenek a számok.

Az 1941. évben Tusnádfürdőn június havában 1880, az 1942. év június havában 3384, az 1943. év június havában 4031, az 1941. július havában 3030, az 1942. július havában 9433, az 1943. július havában 16.124, az 1941. augusztus havában 5439, az 1942. augusztus havában 9017 és az 1943. augusztus havában 17.000 volt a vasúti utasforgalom.

Az új Hargita-szerelvény már késsen van, de csak a jövő évben kerül forgalomba. A mai 112 ülőhellyel szemben 170 ülőhely lesz rajta. *Felette kívánatos, hogy hetenként ne háromszor, hanem mindennap indítsák!*

A vendégforgalom.

Tusnádfürdő, 1943. évi vendégforgalma minden várakozást felülmut. Amíg az 1941. évben a vendégek száma 3127, az 1942. évben 3578 volt, addig az 1943. augusztus végéig az szám elérte a 7000-et és szeptember végéig előreláthatólag el fogja érni a 8000-et!

És a nagy fellendülés megköveteli a fürdő vezetőségétől és a vállaltulajdonosoktól, hogy a fürdőt és a villákat korszerűsítsék, mert ha vége lesz a háborúnak és megnyílnak nyugat felé a minden igényt kielégítő világfürdők, Tusnádfürdőre

a régi és a jelenlegi fürdővendégek csak akkor fognak visszatérni, ha a fürdő a kényesebb és a korszerű igényeket is kielégíti.

Tusnádfürdő bérbeadása.

A fürdő régi bérlete az év végén lejár. A leltározás és a fürdő visszavétele a birtokosok szövetkezetétől már folyamatban van. A tulajdonos Tusná, Kosmás, Verebes és Lászlófalva községek a fürdőt ötven évre tőkeerős nagy vállalatnak akarják bérbeadni, mely kötelezi magát arra, hogy a fürdőt a háborút követő 3 éven belől a mai kor igényeinek megfelelően újáépíti, a melegfürdőket felszereli és legalább tízenöt kádval kibővíti, nagy gyógycsarnokot és legalább száz szobás gyógyszállót, kilátókat, menedékházakat épít és a bérlemény összes tárgyait jókarba hozza.

Ugyanakkor megoldandó lesz a csatornázás és a vízvezeték kérdése is.

A nyáron Kállay Ubu! ny. főispán, a Magánalkalmazottak Biztosító Intézetének elnöke a választmány és az igazgatóság tizenkét tagjával a fürdőt a helysinén tanulmányozta és nagyobb befektetésekre és építkezésekre határozta el magát. Egy gyógycsarnok és egy százszobás üdülő létesítésére a négy község most ajánl fel megfelelő telket. A Mabi a vízvezeték és csatornázás céljaira nagy összegű kölcsönt helyezett kiállításba és a négy községet egyéb befektetéseknél is támogatni fogja. A Mabi támogatása több milliós segítséget jelent és alapját képezheti Tusnádfürdő korszerűsítésének.

A tárgyalások kedveső moderben folynak.

A fürdő bérbeadására vonatkozó hirdetmény a Budapesti Közlönyben már megjelent. *Az ajánlatokat november 1-ig Mátyás István gondnok kezéihez Koszmásra kell beküldeni.* Az ajánlattevő köteles az ujjraépítés tervét bemutatni.

A Három Huszár sorsa.

A nagymultú és közkedveltségű Három Huszár-vendéglő bérlete is az idén lejár. A telket tulajdonosa Csikvármegye magánjává. A régi, rozoga épület és az új szárny, a Grün-család tulajdonában van, mely a telket hajlandó a magánjavaktól megvásárolni és egy korszerű, téli használatra is megfelelő, több emeletes nagy szállót építeni.

A magánjavak legközelebb fog-e kérdésben dönteni. Szó van ugyanis arról, hogy a magánjavak az épületeket átveszi és helyettük ő maga fog egy nagyszállót építeni, annnyival is inkább, mert Borssók-fürdő a magánjavaknak, már a mult század vége óta, van egy szállója.

Itt említjük meg, hogy a fürdő tulajdonában levő Fürdő-étterem az idén valóban hézag- és hiánypótlónak bizonyult. A vendéglőt Poók Endre és László vezették. Az ellátás igen jó volt. Az éttermek állandóan tele voltak. A Fürdő-étterem teraszán a délutáni sok száz uzenászó, fagyalt és a jó cigányzene a béke világára emlékeztetett.

A m. kir. posta megvásárolta a Borbély féle nyolcszáz négyszögletes telket, melyen postapalotát épített postaforgalom hihetetlen mértékben megnövekedett. *A személyzet emberfeletti munkát végzett. Boér Gyuláné postamestert és kitűnő személyzetét a legnagyobb elismerés illeti.*

Tusnádi Éltés Gyula dr.

Egy jó karban levő vasúgy eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Szilárd lélekkel.

Vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter többnapos délvidéki körútján a szabadkai törvényhatóság előtt nagy beszédet mondott.

Hangzott, hogy egyrészt azért jött le, mert ennek a törvényhatóságnak, amely a két esztendő alatt a bevezetésnek, az új életnek a nehéz munkáját nagyrosszat elvégzette, hazaifjágáért és munkájáért köszönetet akar mondani. A második ok, amiért most végig járja Bács Bodrog vármegyét az, hogy megnézzze, mennyire sikerült itt biztosítani a társadalmi békét és a nyugodt, egyenletes munkát. A Bácska földje — mondotta — jellegzetes terület. Azt mondhatnám, hogy kicsinyben máss az egész nagy Dunavölgyének. A Duna-völgye ugyanis tele van kis nemzetekkel, amelyek egymásba fonódnak, egymásra vannak utalva, de öntudatosak, amelyek egymás nélküli megélni nem tudnak. A Bácska kicsinyített képe ennek a helyzetnek. Itt nemzetiségek élnek egymás mellett, egymással összefonódva, egymásra utalva, öntudatos nemzetiségek, amelyeket elszakítani és egymástól elkülöníteni semmiféle eszközzel sem lehetséges, mert még hogyha holmi települési gondolatok megvalósulására kerülhetnének is, ez sem változtat a lényegen, mert ezek az egymás mellett élő, egymásra utalt kis népek mindig ugyanolyan érintkezésközben és ugyanolyan egymásrataltsággal fognak maradni. Mi következik ebből a megállapításból? Az, hogy itt mindenekelőtt való feladata és kötelessége mindenkinek a más nemzetiségekkel való megértés, békés együttműködést biztosítani. Akárhogy alakul a jövő helyzet, itt ezen a kérdésen lényegében változtatni nem fognak, ezen a területen boldogulni csak akkor lehet, ha a magyar állam keretei között minden nemzetiség egyenlő jogúak és egyenrangúak ismerünk el és így kezeljük, feltéve, hogy az állam keretei közé tudnak helyeskedni. Ezt kell azelőtt tartani és vissza kell emlékezni a háború előtti időkre, amikor évszázadokig tudtunk békességben együtt élni nemzetiségeinkkel. Erre a békés együttélésre ma és a jövőben fő ozott mértékben lesz szükség. Ne felejtsük el hogy a jövő sorsának alakulása lényegesen függ attól, hogy itt a Kárpátok alatt még tudjuk-e egymást érteni és becsülni. Azt lehet mondani, hogy ennek a területnek a jövő sorsa ettől a kérdéstől függ elsősorban, a magyarság boldogulása éppen úgy, mint a nemzetiségeké. Ezután helyi kérdésekkel foglalkozott, majd így fejezte be beszédét:

Nem tudom, Szabadkán előfordul-e, de a határvidékeken látni, éppen a magyarság között, bizonyos bizalmatlanságot a jövővel szemben, bizonytalankodást, félelmet szóval kishitűséget. Ha a magyarság elveszti lelket és bizalmát a jövőbe, bátorságát és kitartását, akkor elveszett a jövő is. Tehát egyenesen hazaáruló, akármilyen helyen van, aki ma kishitű és nem bízik a magyar jövőben. Tőlünk függ, hogy becsülettel és bátor lélekkel megálljuk helyünket és kitartsunk utolsó csepp vérig azért a megszerített földért, amely bennünket illet, és az, amit megtehetünk, az az egy az, amiért mindenkit történelmi felelősség terhel. Gyáva hazaáruló az, aki ma nem szilárd lélekkel áll a helyén és nem szolgálja a magyar ügyet kellő bátorsággal.

A Leventeleány-vezető tanfolyam záróvizsgálja.

A leventeleány mozgalom Csikszeredában tanfolyamot rendezett vezetői számára. A két hetes kiképzés befejeztével augusztus 31-én száz leányvezető tette le hűnapélyes keretek között a fogadalmat. A záróvizsgán megjelent Kóka Ester dr. a leventeleánymozgalom országos vezetője, aki lelkes bennében figyelmeztette a magyar leányokat kötelességükre. Másfélmillió magyar leány érdekében dolgozik a leventeleány mozgalom. Az elért eredményektől, leányaink fejeleménységétől, helytállásától függ a magyar jövő — hangzott az országos vezető. — A záróvizsga minden mozzanatán meglatított, hogy a tanfolyam öntudatos magyar munkára való felkészítést végzett. A záróvizsgán jelentette be Zikariás Fióra a Kalácsa vezetője, hogy a Kalácsa maga 18 esztendő multjával bekapcsolódik a szélesebb vonalon dolgozó levente mozgalomba. Essel is példát akar mutatni arra, hogy az erőlköket a magyar élet minden vonalán össze kell fogni. És az idők parancsa. A leányvezetők nevében Gál Ilonka csikszeredári tanítónő mondott köszönetet. Beszédében annak a reménynek adott kifejtését, hogy minden magyar leány rövidesen megtalálja az utat a levente mozgalomba, amelynek hivatása, hogy megteremtse a minden megpróbáltatást álló magyar anya típusát.

Mi történt a világban.

III. Boris bolgár király a múlt szombaton meghalt. A 49 éves népszerű uralkodó halála gyászbahoritotta a bolgár nemzetet. Az elhunytával egyidejűleg a bolgár nemzet uralkodójának fia, Simeon trónörökösét királlyá kiáltották ki. Fővárosi miniszterelnök a bolgár király halála után felhívást intézett a nemzethez, amelyben egységre figyelmeztette, az ország gyászában a magyar nemzet is mélyszéles részvétellel osztonik.

Glattfelder Gyula dr. csanádi érsek, püspök augusztus 30-án hosszas betegeskedés után meghalt.

XII. Pius pápa szeptember 1-én rádió szószólóként intézett a világ népeit. Ezen a napon negyedik évfordulója volt, hogy megkezdődött a világtörténelem legnagyobb vérontása. A pápa békére szólította fel a világ kormányait és hangnelyosította, hogy a szeretet uralma nélkül megdöbbentő nyomorúság szakad az emberiségre. Ma a háború ötödik esztendejének küszöbén — hangzott a pápai szózat — szálljon magába az emberiség és szegesse tekintését a romokra, a rombolásokra. Ez a totális háború ellenkezik minden isteni és emberi törvénnyel és joggal. A Szentatyja hangnelyosította, hogy meg kell adni minden népnek az alapos reménységet a tartós békere, amely nem sérti meg nemzeti becsületét. Aldottak azok, akik magukat és népeiket ki tudják emelni a marcangoló gyűlöletéből. Aldottak azok, akik képesek meghallani az anyák szavát, akik nem azért szűntek fel a világra, hogy azok öljenek és megölessenek. Aldottak azok, akik meghallgatják a szentes-krasztoltság miatt szenvedő családok könyörgését. Aldottak azok, akik meghallgatják a népek egyre követelőbb kívánását, amely oly sok szenvedés után nem követel mást, mint békét, kenyeret és munkát. A Szentatyja azzal a reménységgel osztotta áldását a világ népeire, hogy ez az esztendő nem a pusztulásával végződik, hanem a testvéri megbékélés és az újjáépítés hajnalát hozza.

A nemzetközi tájékoztató Iroda közlése szerint a német tengeralattjárók a háború kezdete óta tizenhatszáz millió reglister tonna hajóért súlyosítottak el. Ezzel a teljesítménnyel a szövetséges hajótor 55 szűkületét pusztították el.

Politikai divatokról

ir vezető helyen a Magyar Élet Pártterjesítője, amelynek hasábjain már több ízben figyelemreméltó időszervi megnyilatkozások történtek. Politikai divatokról beszél, utalva Jókai ismeretes regényére. Nyolcvankét évvel ezelőtt írta Jókai Mór ezt a regényt, de mintha csak ma írta volna — mondja a kormánypárt lapja. — Az elmúlt huszonöt év alatt sok politikai divatot láttunk. Divat volt nemzetközinek lenni, ki-nevetni, kigunyolni, ami magyar. Divat volt az általános boldogságot hirdetni, de a nagy boldogság mellett csak gerslit és tökfőseléket ettünk szó nélkül. Divat volt idegen színeket viselni, különböző színű ingeket hordani. Divat volt mindent jobban tudni, mint vezetőembereink. Divat volt mindenkit megrághatni a háttérből, suttogva, feleletlenül. Divat volt mindent lecsapálni, ami érték, tekintély. Divat volt külföldről várni a megváltást.

Asz eszmék divatja

Jött asután — folytatja a pártorgánus — és ebben az örült forgatagban mintha elszikkadt volna a magyar gondolat, mintha megtorpant volna a beteljesülés előtt minden kísérlet, amely a magyarság megerősítését szolgálta. Hatalmas lelki-válságon esett át a nemzet. A megrághatótatás átmenetileg meggyengített bennünket, de százszerek érezték, hogy irány kell, cél, felelősség, vezető és összefogás, az, amire szükség van. Megindult egy átalakulási folyamat, amelynek során az ellentétek lassan elsimultak. A régi határvonalak megszüntek és örömmel figyelhettük meg, hogy a magyarság egy nagy csoportba, nagy seregbe tömörül. Megtanultunk emlékezni történelmünkre, értékeinkre és arra, hogy

ez a nemzet mindig akkor volt nagy, ha fiai összefogtak. A magyarság megtalálta azt az utat, amelyet járnia kell. A sok kis csermely, a sok kis patak, amikor egyesül, hatalmas folyam lesz, amely előtt nincs senek akadályok. Ezt látjuk ma a nemzetnél is. A sok kismember, a sok magyar család érzi, tudja, látja, hogy egy nagy összefogás, csak a nemzeti egység biztosítja a magyar jövőt. Tudatosan végigéljük a másfélezer éves történelmünket, nemzeti katasztrófák korát, amikor válságos idők jöttek a magyarságra és érezzük azt, hogy a katasztrófák csak egy okozta: gyengeségeink akkor tűrtözték ki legjobban, amikor az erőre, az összefogásra a legnagyobb szükség volt.

Másfélezer év

Alatt az ország hejóját sokszor fenyegette veszedelem a szirtok között, de a hajó kormányosai mindig megtalálták — talán isteni csoda által — az útakat közül kivetendő utat. Ez a másfélezer esztendő nem mut' el tanulságok nélkül. Világos előttünk a teendő. Ez: összefogni, vezetőinknek engedelmessé válni és félretenni minden olyan kérdést, amely elválaszthat bennünket. Nincs veszteni való időnk! Életünk attól függ, jól ki tudjuk-e használni az időt, amely rendelkezésünkre áll. Nem lehet várni, nem lehet tétovázni, nyitni és határozott hitvallás és állásfoglalás kell. Ne legyünk önámítók, de legyen önbizalmunk. Ne kövessünk politikai divatokat, emlékedjünk fel a kérdéseinkre és csak a nemzet jövőjét nézzük, mert a nemzet életében nem a pillanatnyi helyzet számít, hanem a jövő kialakulása. Igasság, rend, összefogás, hazaszeretet, áldozat, készség vezessenek bennünket, gondolataink emelkedjenek felül osztályokon, társadalmi rétegeken és érdekcsoportokon. Óriási felelősség van a vállunkon, óriási feladatot kell megoldanunk és ezt csak a nemzet dolgozó rétegeinek összefogása oldhatja meg.

A magánjavak kiosztotta az ideil ösztöndíjakat.

A Csiki Magánjavak igazgató-választmánya ülést tartott a tanulmányi ösztöndíjak és segélyek szétosztásának érdekében. A székely vagyis ideglenes vezetősége már a kezdeti kezdéskor leemegye: csiki székely határőr-családok leemegye-szelettel részreket segélyben olyan pályáton, amelyek fajtánk előhaladását célozzák.

Az igazgató-választmány megállapította, hogy háromszáz kérvény érkezett be a szabályszertben meghirdetett pályázatokra. A kérvényeket érdemleges elbírálás alá vették mind. Ezzel kapcsolatban elvették azokat le: a meghatározott ösztöndíjak mellett minél több segély kiosztását tessék lehetővé, jogosult, arra érdemes tanulók kűszit.

Részletes tárgyalás során igazgató-tanács megállapította, hogy a bányászati akadémia 2 ösztöndíjára csak ketten pályáztak. Az 1800—1800 pengő ösztöndíjakat Elek Márton gyergyótekerőpatahi és Lőrincz Lovente gyergyóalfelvi akadémikusok kapták. Az erdőszeti főiskolára négy hasonló összegű ösztöndíjat irányoztak elő. Erre három pályázó jelentkezett, akik közül csak egy felelt meg a feltételeknek. Három ösztöndíjat az lden nem osztanak ki. A gazdasági akadémiára előirányozott egy ösztöndíjat egyedül S mon Vencel gyergyócsomafelvi főiskolai hallgató pályásta és kapta meg. A műegyetem egyenként 1560 pengő két ösztöndíjára 12 kérvény érkezett be. Teljes ösztöndíjat Bilogh Titor és Péter Gábor kapták. Ezenkívül hat egyetemistát segélyben részesítettek. A közgazdasági egyetem ösztöndíját Szakács András pályásta és kapta meg. Jogtudományra is két ösztöndíjat irányoztak elő, amire 15 pályázó jelentkezett. Az ösztöndíjakat Kovács Ferenc gyergyócsomafelvi és Ferenc Lajos gyergyócsomafelvi joghallgatók kapták. Ezen kívül 5 pályázót segélyben részesítettek. A két orvostudományi, egyenként 1820 pengő ösztöndíjra tizen

Székely Testvér!

Ha Marosvásárhelyen jársz

látogasd meg

MULT JÓZSEF

Kossuth-utca 10. szám alattli üzletét,
ahol a legcsobb

Csillarak között olcsó áron választhatok.
Ugyanott RÁDIÓK, VILLAMOSSÁGI CIRKBEK
és JÁTÉKÁRUK is jutányos árban kaphatók!
1—4

nyújtották be kérvényeiket. Az ösztöndíjakat Kelemen Imre csikszomlyói és Salamon István csikpálfelvi egyetemisták kapták a ezen kívül négynek segélyt szavastak meg. A bölcsészeti ösztöndíjakra három pályázót futott be. Az ösztöndíjakat Botár Lovente csikszentmártoni és Elekcs Andor csikszentdomokosi bölcsész hallgatóknak ítéltek oda. A harmadiknak segélyt juttattak. A művészeti ösztöndíjat Tekerés Antal csikszentmártoni székelydemist hallgatónak ítélte oda az igazgató-tanács. A másik két pályázó segélyt kapott. Az állatorvosi ösztöndíjat Magyarai Jenő csikszentmártoni állatorvos főiskolai hallgató kapták. A másikk pályázót segélyben részesítették. A Ludovika-Akadémia 1400 és valamelyik könépfoku katonai iskola 800 pengő ösztöndíjára nem jelentkezett pályázó. A kertészeti főiskola ösztöndíjára iránt sem érdeklődött senki. Az erdőszeti szakiskola 2 ösztöndíjára négyen jelentkeztek. Kettő ösztöndíjat kaptak egy segélyben részesült. A csikszentmártoni polgári leányiskola hat ösztöndíjára 25 kérvény érkezett, hatvan ösztöndíjat, tizenketten segélyt kaptak. A 10 gimnáziumi ösztöndíj iránt szilvánult meg a legnagyobb érdeklődés. Kilenvenhárom pályázott. Tizen ösztöndíjat, ötvenötöt segélyt kaptak. Nehai Madár Imre ösztöndíjára két pályázót érkezett. Az előírányozott összeget a jobb előmenetelt mutató és szegényebb gyermekeknek juttatták. A posta- és távbeszélő szakiskola és a vasúti szakképzéssel megismerésére előirányozott 2—2 ösztöndíj iránt sem volt érdeklődés. A felső kereskedelmi iskola két ösztöndíjára 7 pályázót érkezett. Kettő ösztöndíjat, kettő pedig segélyt kapott. A felsőpariskola 2 ösztöndíjára ketten pályáztak. Egyik nem felelt meg teljesen a feltételeknek. Így egyik ösztöndíjat adták ki csak, a másikk segélyt kapott. Ipari szakiskolára 4 pályázatot írtak ki. Öt kérvény érkezett, de csak kettő felelt meg a feltételeknek. A gyermekotthontól polgári iskolának 5 ösztöndíjat juttattak, 14 pályázó közül ötön ösztöndíjban, hatvan segélyben jutottak. A kántor tanító képzést 6 ösztöndíjjal segíti elő a Csiki Magánjavak. Tizenhárom pályázó közül hat ösztöndíjat, kettő segélyt kapott. A csikszentmártoni gazdasági szakiskola tanulóit közül tizen támogat a vagyon. A tizenhárom kérvényes közül tizen ösztöndíjat kaptak, egyet segélyben juttattak. Közigazgatási tanfolyamra egy ösztöndíjat írtak elő. Ast sem pályázta meg senki. A római kat. papnevelést egyelőre négy ösztöndíjjal tartják előbbre vinni. Hat pályázó közül négy ösztöndíjat, kettő pedig segélyt kapott. Négy tanítónképről ösztöndíjra harminc-ketten jelentkeztek. Negyven ösztöndíjat, huszonnégy segélyt juttattak. A feltökeken kívül még 21 különböző iskolában járó törekvő székely tanuló adott be kérelmet, akik közül tizenhatan segélyben részesültek.

A Csiki Magánjavak tehát hatalmas összegekkel támogatja a székely előhaladását. Az igazgató-választmány tagjai a kérvények elbírálása során meglepetésszel állapították meg, hogy gyakorlati pályázatra nem igen igyekeznek az emberek. Ezzel szemben feltűnően sok a jogász. Megfelelő anyagi erő birtokában a Csiki Magánjavak igazgató-választmányának komoly lehetősége van a pályaválasztás irányítására. Ilyen körülmények között a gyakorlati pályázók ösztöndíjait emelni, a másikat csökkenteni kellene.

Hajtokocsit keresek megvételre.

Kacsó Ferenc igazgató Csikmindesent.

Több évi kereskedelmi irodai gyakorlattal, könyvelésben, pénztári, Om., Otú és családpénztári ügyekben jártas nyugdíjas tisztviselő állást keres. Ajánlatokat „Óskeresztény” jelige alatt a kiadóba kérek.

Szövegát keresek megvételre.

Cim a kiadóhivatalban. 2—2

Csiki diák. Vakációi levél.

(Kereset és eke. Egy nap Csikkoszáson.)

Kedves Fiúk!

A vakáció legelső napjában Csikkoszára vitt utam rokonalimhoz, ismerőseimhez és hozzátok. Párhuzamatosan volt. A második ember-magassága, nagyszőrű rosztáblák. A szellő fuvallására hajlontak, szabályaszerű hullámokba tornyosultak. Alcsik ezen a napon egy székely tengerhez hasonlított.

A kozmái bírival utastunk. Határőr átképzésen volt Nagyrádon s most hazatart velünk. Boldog melegséggel nézi a sötét gabonatóblákat és a szőpén megkapált pityókat. Láncnak a távollét alatt szorgos kesek dolgoztak itt. Hasárkeresve örömmel fogadták a gazdát. A kilencven éves Szántó bácsi is ott volt a fogadáson és a legifjabb a gimnázista Pista sem hiányozt. Pista a negyedik után otthagya a gimnáziumot és odaállt az eke mellé Gárdákodik. Tanulmányait majd a gazdasági iskolában folytatja. A földet fogja tanulmányozni. Vegéreményben a tudományoknak is nagy eszélőként a föld teszi. A föld rejtegeti a tudomány titkait. A tudósok a föld titkainak kutatói. Pista tehát a legnagyobb tudományt, az őstudományt, a föld tudományát választotta. Helyes választás! A népből, a népből és a népből élni ma divatos. A mi Pistánk azonban nem divatosság, hanem természetesen fogva a föld szeretetétért maradt otthon. Vannak hála istennek olyanok, akik erőfeszítéssel sem hagyják ott a földet.

Volt egy tanítványom, aki nehezen tört be a tanulmányokba. Mikor valahogy átkinosta a négy osztályt, leültettem magam mellé az öntöttől anélkül hogy én: Miert nem tanultál? Én nem akartam gimnáziumba jönni, sültem erősejtek. Én mindig földimelől akartam lenni! Vannak, akik természetükönél fogva a rögös növeket, akiket a föld visszahív. Akik a föld tudományát mindennél többre tartják. Több nekik a csillogó mező a ködös, füstös köregetegnél, több nekik a munkávalis falu a neoncséves városnál, az ősi székely barlangja a behozott rongynál. Ők a föld, az eke, a föld emberel. Azok, akikre építeni akarunk, akikből magyarságtudományt, keresztény hitet, magyar gondolkodást, magyar nyelvet, művészetet tanulunk. Akik elgondolnak az ajkoi tévedések között.

Üdvözlöm azt a diákot, aki a föld szeretetét, a magyar nép taítását megérti és a népl jövőért dolgozik!

A föld szeretetéről nincs messze az ég titkainak kutatása sem. Hogy ezt megérti a föld népe, — bizonyítja a sok pap, — aki épp a közösségből került ki. Az okosságától a keresztig rövid az út. Legtöbbször egy barátság vég. Mert a második a székely földet végében sok keresztet láthatunk. A székely nép a kereszt szerelmese. Szívessen hoz áldosat hitéért. Csikkosmász fal is az ország őrhelyein állanak. Nyugat-on, Dél-Erdélyben, a keleti végeken állják a posztot. ... Krisztus papja, a kereszt apostolai. Örök figyelmeztetők minden ellenség számára, hogy ne nyuljon a néphez. Aki a nép borsát intésezt elsősorban őket kérdése meg! Ői vizgássák az utakat, állják a kereszt védelmet minden betolakodó ellenséggel szemben. Meggyőződésüknek, hogy az Eke munkásait a Kereszt apostolai védik. A kereszt apostolai nem halhatnak ki a földön. Minden évben primiciakor kigyul áldoni töltük. Ezek a kereszt diadálát jelképe a nép lelkeben! Avidén Gyergyószentmiklóson, Alfaluban, Csikkoszentmiklóson gyűltek ki az áldoni tűsek.

Biztos lehetes ísm abban, hogy amíg ezek a tűsek égnek, addig bátran vághat az eke új borosdákat, mert a kereszt áldása hull édesapád, bátyád, testéd, anyafiságod rögére...

Csikkosmász utat mutat a székely népnek. Utat mutat Nektek is Fiúk! Gondoljatok erre a vakációban. Valahová nektek is be kell állatnotok! Mindegy hová. A Kereset és Eke egy utat mutat! Néptünk szeréves utját jelöl...

Székely László.

Zetogóság miatt azonnal kiadó fűszerüzlet, korcsma, pekseges két erdőüzemnek a kádejua. David Gyula, Sepsibükkszad. 2-2

Eladó 1 drb. jókárban levő pilás díván magasztal, 3 drb. petróleum szoba-lámpa. Vörösmartony t. 67 szám

KÖLÖNFÉLÉK.

— **Esküvői hír.** Dr. Pál Gábor orvostgyógyász képviselő és néhai Kammer Edith leánya, Agner, és néhai Erőss Antal és Kovács Mária fia dr. Erőss Sándor kálizkai tanársegéd folyó hó 4 én délután 5 órakor tartják esküvőjüket a csikkosmási kegytemplomban.

— **A kikereskedők osziaszeredái értekezlete.** Solyomay Károly a csikkosmási kikereskedők tovékony elnöke értekezésszerű munkára szerveztette Csikkosmási kikereskedők társadalmát. Kezdeményezésére 1948. augusztus 29-én Csikkosmási értekezletre gyűlt össze a Székelyföld kikereskedő világa. A hívó szóra nagy érdeklődéssel jöttek el a szomszédos székely megyék érdekképviseletel és elhatároltak, hogy érdekében védelmében megalkadjék a Székelyföldi Kikereskedő Egyesület Szövetsége. Ez a szervezet Marosvásárhely székhellyel lesz hivatalos, hogy egységes kündelmet irányítson a kikereskedésem olyan sokrétű munkakörében, amelyben a csikkosmási értekezlet előadói nagy felkészültséggel mutatják meg az irányelveket.

— **Birkózóverseny Csikkosmási Csikkoszeredában.** A Csikkoszeredai Lovasok Egyesület 1948. év szept. hó 5 én vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel a Lovasok Otthon nagy termében Országos nyílt birkózó versenyt rendez, egész napon át. A döntő mérkőzések d. u. 4 órától! A versenyen részt vesznek: Budapest, Kolozsvár, Keoskemét, Csegled, Szentes, Csikkoszereda stb. városok legjobb Lovas birkózóhajói. Mivel ez a birkózóverseny első amit városunkban rendeznek meg, így közönségünk érdeklődése a verseny iránt nagy. A verseny után díjkiosztás

— **Kalaka a Csiki Lapok hasábjain.**

A Csiki Lapok múlt számában egymás után következnek hasábjaink a következő nevek: Dr. Kovács Károly, Dr. Ethos Gyula, Bartha Ferenc, A berrátvár, Ferencz Gábor, Sőke Mihály. Mindenki jól ismert név. Mindenki más és más őrhelyen áll, mégis egy közös célt szorgosunk: a székely jövő. Egyik se tudott a mástól, ugy véletlenül kerültek egymás mellé kalákába. Mindenki mögött természetesen állnak, a szürke szisz uralkodó, valahogy úgy jöve, mintha szükség lenne annak, hogy a fiatalok is így véletlenül minál gyakrabban az a valószínűség kalákába, csak azért, hogy mindörökké maradjak: voltunk, vagyunk és leszünk! *Kronika.*

— **Rövidesen pápai bulla jelenik meg Árpádházi Boldog Margit szenttéavatásáról.** Páter Lonsatti a Dominikárend áltázas előadója, aki a rend tagjának boldogsága és szenttéavatásai ügyében az előadói tisztet tölti be és aki Árpádházi Boldog Margit ügyében is óriási munkát végzett, Kulay Miklós mlaiterainökhöz Rómából levelet intézett. Leveleiben kéri, hogy Magyarország a szűke, hogy Boldog Margitot szentté avassák, a pápa magára tette.

— **A legközelebbi hónapokban várható annak a pápai bullának megjelenése,** — írja a továbbiakban —, amely az egyház és az egész világ számára szentként fogja az imádság és a jótéteménység ama igaz hősöjének megdicőülését, aki magát hársjárta áldosaként az Urnak felajánlotta. Magyarországon ma éppúgy, mint akkor benne volt egy óriási kündelemben, Eszter: IV. Béla király szent leányának szenttéavatása legyen ebben a történelmi órában szerencsés előjel és vésetse az a Főmátsóság Kormányzó Ur és Nagy-méltóságod bőcs: irányítása mellett győzelemre a boldogabb jövő felé. A levelelhes mellékelve megküldötte Páter Lonsatti a mintegy 700 oldalas könyvet, amely Boldog Margit szenttéavatásának körülményeit ismerteti és a vonatkozó dokumentumokat tartalmazza. Külön érdekessége magyar szempontból a kötetnek az a 120 ódala, amely magába foglalja azokat a kérelmeket, amelyeket a pápához Boldog Margit szenttéavatásáért nemcsak Magyarországról, hanem az egész világról is intéztek.

— **Törvénytörési hírek.** Dsák Gyula volt gyergyószentmiklósi postai tiszt ellen ötmányhamiltán, lopás, elikkasztás címen emelt vádat az ügyészség. Mútan a mostani törvényeségi tárgyaláson Dsák nem jelent meg elrendelték azonban letartóztatását. — **Balászs Dónes** magyarai gazdasági felkészültséget Csutak József nevű szegvárára. Balászs D. teveszt egy hónapi foghárra ítélték. — **Kibovics Aron** csikkosmási órásmestert a felgyalásás vádjával felmentették.

— **Köszönetnyilvánítás.** Hálás köszönetet mondok mindazoknak, akik felejtéhetetlen szeretettel sógorróm szv. Szabó Lajosné szűl. Kelemen Julianna megrendi ő módon behövekezett elhunyta alkalmából részvételnek és együttérzésüknek bármilyen módon kifejezést adal szivesek voltak. Csikkosmási, 1948. évi szeptember hó 1 én. Szabó Gyóds.

— **Gondatlanságból okozott tűz Csikkoszeredában.** Augusztus 27-én a kora esti órákban meggyült Kuna I-onának a Vár utcában fekvő istállója. A tűzet gondatlanság okozta. Az istállót bérelték és a bérő csalódja az állatokkal rendeltel éjénakára. Lámpát használt, amelynek meggyújtásakor a gyufa ráesett az alomra előre-elított szalmára. Érthetően, hogy az esztévesztett ember a veszedelméről semmit nem tudt hanem elszaladt onnan. Csak akkor vették észre a tűzet amikor a lángok kicsaptak az épületről. Pillanatok alatt féltelmes mérteket öltött a tűz, amely a nagy szűrasságban katasztrofálisan fenyvegett. Nagy szerencse volt a csendes időjárás. Szél esetén komoly baj érte volna a várost. An oltásmál dicséretes segítségünk nyilvánult meg de hiányzott a gépi erő. Ilyenkor látszik, hogy nem szabad egy percig sem feledendő nélkül maradni. A város képviselőtestülete éppen most határozta el, hogy a románok által elállított városi menterfecskendőt szonnal potoljs. Fecskendő nélkül nem lehet komolyan szembenállni a tűszel. Megfeleltet munkával sikerült a tűz terjedését megakadályozni azt is csak azért mert nem volt szél. A legfontosabb biztosítva nem volt. Most folyik a cséplés vármegyeserte. Vigyámsunk a cigarettával, a gyufával mert a tűz a legkegyetlenebb elemi csapást rudithatja ránk.

Használt faramas cseplőkészleteim
kiárusítom
720-tól 1200-ig megfelelő olcsón. Kérjen ajánlatot!
BIRÓ ANDRÁS műszaki cikkek vétele és eladása
új és használt állapotban
BALATONSZENTGYÖRGY. 1-

Fémcsiszolókat
és munkássányokat alkalmaz a
FERRUM VASONTÓDE
Osziaszereda, Hargita u. 47. sz.

— **Közbirtokossági veszekedés.** A közbirtokossági vagyoniok kezelése körül sok a veszekedés. Nem újság. Különösen nagy divat volt az az egymásnak usztás a román időtben. Altlában aki töltak valami akar, az először minket összehívott. Aztán a savaróban elvégt a maga dolgát. Igy volt az gyakran nemzeti történelmünkben is. Pillantsunk csak vissza, hogy a román veselőt egyik része mekkora saorogalommal dobta magát rá a felesékl közbirtokosságra. Madaras egyenesen vadászterület volt. Ott Vasu ügyvéd ur saorony és gazdag sápon annyira összehöndöndöztta a körséget, hogy komoly bajtótól lehetett tartani. Ez így ment nagyon sok közbirtokosságnál. Szomorú, hogy még ma is tart egyik másik kövavagyon körül a gyűlölködő háborusdi. Legutóbb Csikkosmási közbirtokosságra körül hallatszik ide a veszekedés saja. Nem akarunk beszélni a vagyoniokelés menstébe. Csúpán meggyeszed, hogy az idők nem alkalmasak a szovndétyok elérésére. Mi szükség van arra, hogy pártoskodjunk még a megszunk keni vagyoniak gazdálkodásában is. Érteünk már egy szered. Soha nagyobb szükség nem volt a testvéri összehangolásra mint ma.

Nines rongyos könyv,
ha idejében bekötötti!!
Uj és elrongyolt könyvet
szépen és tartósan beköt
a
Vákár könyvkötészet
Csikkoszereda, Apafi u. 15.

Lakásosere. Központi fekvésű komfortos 2 szoba, konyha, fűrdőszobás lakásomat előserelem 2 szobás kerti lakással. Érdeklődj a kiadóhivatalban. 2-